

273

ZAKON
od dana 10. srpnja 2001
o pravima pripadnika nacionalnih manjina i izmjeni nekih zakona

P R E A M B U L A

Parlament Češke Republike kao tijelo demokratske i pravne države
imajući u vidu pravo na nacionalni i etnički identitet kao neodvojivi dio ljudskih prava,
poštuje identitet pripadnika nacionalnih manjina kao pojedinaca ili grupa koji se izražava
osobito vlastitom kulturom, tradicijom ili jezikom,
imajući u vidu stvaranje multikulturnog društva i težeći harmoničnoj zajednici nacionalnih
manjina sa većinskim stanovništvom,
osiguravajući pripadnicima nacionalnih manjina pravo na angažirano sudjelovanje u
kulturnom, društvenom i ekonomskom životu i javnom djelovanju, osobito u onom koje se
tiče nacionalnih manjina,
čuvajući prava pripadnika nacionalnih manjina sukladno međunarodnim ugovorima o
ljudskim pravima i osnovnim slobodama za koje Češku Republiku obvezuje Ustav i Povelja o
osnovnim pravima i slobodama,
donio je ovaj zakon Češke Republike:

DIO PRVI
O PRAVIMA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

POGLAVLJE 1
UVODNE ODREDBE

§ 1

Predmet izmjene

1) Ovaj zakon uređuje prava pripadnika nacionalnih manjina i kompetenciju ministarstava, drugih ureda uprave i organa teritorijalnih samoupravnih cjelina (u daljem tekstu samo "organi javne uprave") u vezi sa njima.

2) Odredbe posebnih pravnih propisa koje određuju prava pripadnika nacionalnih manjina se ovim zakonom ne povređuju.

§ 2

Utvrđenje osnovnih pojmova

1) Nacionalna manjina je skup građana Češke Republike koji žive na teritoriju Češke Republike i koji se od ostalih građana razlikuju najčešće zajedničkim etničkim podrijetlom, jezikom, kulturom i tradicijom, čine brojnu manjinu stanovništva i ujedno pokazuju zajedničku težnju za očuvanjem i razvijanjem vlastitog integriteta, jezika i kulture a ujedno sa svrhom izražavanja i očuvanja interesa njihovih zajednica koje su se u povijesti stvorile.

2) Pripadnikom nacionalne manjine je građanin Češke Republike koje se glasi drugoj naciji nego češkoj i izjavljuje želju da se gleda kao pripadnik nacionalne manjine ujedno sa ostalima koji se također glase istoj naciji.

POGLAVLJE II

PRAVA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

§ 3

Ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina

1) Pripadnicima nacionalnih manjina se garantira pojedinačno ili zajednički sa drugim pripadnicima nacionalnih manjina ostvarivanje njihovih prava određenih ovim zakonom, posebnim pravnim propisima ili međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i osnovnim slobodama kojima je Češka Republika obvezana.

2) Ostvarenje prava pripadnika nacionalnih manjina ne smije da bude ograničavano ili sprečavano.

§ 4

Slobodno odlučivanje o pripadnosti nacionalnoj manjini

1) Zbog pripadnosti nacionalnoj manjini ne smije nikome nastati nikakva šteta.

2) Organi javne uprave ne vode evidenciju pripadnika nacionalnih manjina. Prikupljanje, sređivanje i korištenje podataka osobnih podataka u svezi sa pripadništvom nacionalnoj manjini se upravlja prema odredbama pravnih propisa.¹⁾ Podatak o prijavljivanju naciji koji ovi organi prikupe prilikom popisa stanovništva ili po osnovu drugog posebnog zakona koji omogućuje određivanje pripadnika nacionalne manjine, ne smiju biti korišteni u druge svrhe nego one, zbog koje su bile prikupljene i arhivirane, te nakon statističke obrade se moraju uništiti.

§ 5

Pravo na okupljanje pripadnika nacionalnih manjina

Pripadnici nacionalne manjine se mogu udruživati u nacionalnim udruženjima, te u političkim strankama i političkim pokretima, pod uvjetima i na način određen posebnim pravnim propisima.²⁾

§ 6

Pravo učešća prilikom rješavanja poslova koji se tiču nacionalne manjine

1) Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na aktivno učestvovanje u kulturnom, društvenom i ekonomskom životu i u javnim poslovima, osobito u onima koji se tiču nacionalnih manjina čiji su pripadnici i to na razini općine, županije ili cijelo-narodnoj razini.

2) Pravo prema stavu 1 ostvaruju pripadnici nacionalnih manjina osobito posredstvom odbora za nacionalne manjine, zasnovanih prema posebnim pravnim propisima³⁾ i Savjeta vlade za nacionalne manjine (u daljem tekstu "Savjet").

3) Kao svoje savjetodavno i inicijativno tijelo za pitanja koje se tiču nacionalnih manjina i njihovih pripadnika osnuje vlada Savjet. U njenom čelu je član vlade.

4) Članovi Savjeta su predstavnici nacionalnih manjina i predstavnici organa javne moći pod uvjetom da najmanje polovina članova Savjeta su predstavnici nacionalnih manjina koji su bili izabrani udrugama pripadnika nacionalnih manjina.

5) U nadležnost Savjeta spada

- a) osiguravanje pripreme vladinih odredaba koje se tiču prava pripadnika nacionalnih manjina u Češkoj Republici,
- b) izjasniti se u vezi zakonskih prijedloga, u vezi prijedloga naređenja vlade i u vezi mjera koje se tiču prava pripadnika nacionalnih manjina prije njihova podnošenja vladi,

- c) pripremati za vladu sabrane izvještaje o nacionalnoj situaciji na teritoriju Češke republike,
 - d) pripremati za vladu ili ministarstva ili druge organe uprave preporuke za osiguranje potreba pripadnika nacionalnih manjina, osobito u oblasti školstva, kulture i medija, upotrebe materinjeg jezika, društvenog i kulturnog života,
 - e) surađivati sa organima teritorijalnih samoupravnih cjelina prilikom praktičnog osiguranja nacionalne politike države,
 - f) predlagati raspodjelu financijskih sredstava odvajanih iz državnog budžeta za potporu aktiviteta pripadnika nacionalnih manjina.
- 6) Pojediniosti o sastavu Savjeta, načinu imenovanja članova Savjeta, te o aktivnosti Savjeta određuje statut Savjeta koji odobrava vlada.

§ 7

Pravo na korištenje imena i prezimena na jeziku nacionalne manjine

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na korištenje svog imena i prezimena na jeziku nacionalne manjine pod uvjetima određenim posebnim pravnim propisom.⁴⁾

§ 8

Pravo na višejezične nazive i označavanje

1) Pripadnici nacionalnih manjina koje tradicionalno i dugoročno žive na teritoriju Češke Republike imaju pravo da ime mjesta u kojem žive, imena njegovih dijelova, ulica i drugih javnih prostora, oznaka objekta organa javne uprave i izbornih prostorija budu također navedeni u jeziku nacionalne manjine.

2) Uvjeti za ostvarivanje prava prema stavu 1 i način prikazivanja višejezičnih naziva i oznaka će odrediti poseban pravni propis.⁵⁾

§ 9

Pravo na korištenje jezika nacionalne manjine u kontaktu sa uredima i na sudovima

Pripadnici nacionalnih manjina koje tradicionalno i dugoročno žive na teritoriju Češke Republike imaju pravo na upotrebu jezika nacionalne manjine u kontaktu sa uredima i na sudovima. Uvjeti za korištenje ovog prava određuju posebni pravni propisi.⁶⁾

§ 10

Pravo na korištenje jezika nacionalne manjine u slučaju izbora

Pod uvjetima utvrđenim posebnim propisima⁷⁾ imaju pripadnici nacionalnih manjina koje tradicionalno i dugoročno žive na teritoriju Češke Republike pravo da se obavještenja o vremenu i mjestu izbora, te druge informacije za birače objave na jeziku nacionalnih manjina.

§ 11

Pravo na obrazovanje na jeziku nacionalnih manjina

1) Pripadnici nacionalnih manjina koje tradicionalno i dugoročno žive na teritoriju Češke Republike imaju pravo na odgoj i obrazovanje na svom materinskom jeziku u školama, predškolskim ustanovama pod uvjetima koje određuju posebni pravni propisi.⁸⁾

2) Pripadnici nacionalnih manjina prema stavu 1 mogu pod uvjetima određenim posebnim propisima⁸⁾ osnivati,

- a) privatne škole sa predavanjima na jeziku nacionalne manjine ili sa učenjem jezika nacionalne manjine kao predmeta,
- b) privatne predškolske ustanove, te privatne školske ustanove.

§ 12

Pravo na razvoj kulture pripadnika nacionalnih manjina

1) Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo da sačuvaju i razvijaju svoj jezik, kulturu i tradicije, te da budu respektirane.

2) Država stvara uvjete za čuvanje i razvoj kulture, tradicije i jezika pripadnika nacionalnih manjina koje tradicionalno i dugoročno žive na teritoriju Češke Republike, osobito potpomaže programe usmjerene na kazališta, muzeje, galerije, knjižnice, dokumentacijsku djelatnost i druge aktivnosti pripadnika nacionalnih manjina. U ovu svrhu se daje dotacija iz državnog budžeta; uvjete i način pružanja dotacije određuje vlada na osnovu naređenja.

§ 13

Pravo na širenje i primanje informacija na jeziku nacionalne manjine

1) Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na širenje i primanje informacija na jeziku svojih nacionalnih manjina.

2) Država potpomaže da se u svrhu očuvanja i razvoja kulture, tradicija i jezika tiskaju periodične i neperiodične publikacije koje izlaze na jezicima nacionalnih manjina koje tradicionalno i dugoročno žive na teritoriju Češke Republike, te radio i televizijsko emitiranje na jezicima nacionalnih manjina koje tradicionalno i dugoročno žive na teritoriju Češke Republike. Za ovu svrhu daje dotacije iz državnog budžeta; uvjete i način pružanja dotacije određuje vlada na osnovu naređenja.

3) Stvaranje i širenje radio i televizijskih emisija sa strane proizvođača u odnosu na pripadnike nacionalnih manjina se određuju zakonom, posebnim pravnim propisima.⁹⁾

DIO DRUGI

Izmjena zakona o prekršajima

§ 14

Zakon br. 200/1990 Zb, o prekršajima, u smislu zakona br. 337/1992 Zb, zakona br. 334/1992 Zb, zakona br.359/1992 Zb, zakona br. 67/1993 Zb, zakona br. 290/1993 Zb., zakona br. 134/1994 Zb., zakona br. 82/1995 Zb., zakona br. 237/1995 Zb., zakona br. 279/1995 Zb., zakona br. 289/1995 Zb., zakona br. 112/1998 Zb., zakona br. 168/1999 Zb., zakona br. 360/1999 Zb., zakona br. 29/2000 Zb., zakona br. 121/2000 Zb., zakona br. 132/2000 Zb., zakona br. 151/2000 Zb., zakona br. 258/2000 Zb., zakona br. 361/2000 Zb., zakona br. 370/2000 Zb., nalaz Ustavnog suda br. 52/2001 Zb., zakona br. 164/2001 Zb., zakona br. 254/2001 Zb., zakona br. 265/2001 Zb., te zakona br. 274/2001 Zb., mijenja se ovako:

1. U § 49 na kraju stava 1, se točka zamjenjuje za zarez i dodaju se slova d) i e) koja glase:

- "d) ograničavanje ili zabranjivanje da pripadnik nacionalne manjine ostvari prava nacionalnih manjina,
- e) nanošenje štete zbog pripadnosti nacionalnoj manjini ili zbog etničkog porekla, ili zbog rase, boje kože, spola, seksualne orijentacije, jezika, vjere ili vjeroispovijesti, zbog političkog ili drugog mišljenja, članstva ili djelovanja u političkim organizacijama, sindikatima ili drugim udrugama, zbog socijalnog podrijetla, imetka, roda, zdravstvenog stanja ili zbog bračnog ili obiteljskog stanja."

2. U § 49 stav 2 se iza riječi "1.000 Kč" veznik "i" se zamjenjuje zarezom i na kraju teksta se dodaju riječi "i za ovaj prekršaj slijedi prema stavu 1, slovo d) i e) kazna do 5 000 Kč".

DIO TREĆI

Izmjena zakona o naseljima

§ 15

Zakon br. 128/2000 Zb. o naseljima (mjesna uprava) se mijenja ovako:

1) U § 29 st. 2 se broj "20" zamjenjuje brojem "10", a broj "50" se zamjenjuje brojem "40".

2) U §117 st. 3, prva rečenica, se broj "15" zamjenjuje brojem "10", na kraju druge rečenice se točka zamjenjuje za točku i zarez i dopunjuje se tekst "međutim pripadnici nacionalnih manjina moraju predstavljati najmanje polovinu svih članova upravnog odbora."

DIO ČETVRTI

Izmjena zakona o županijama

§ 16

U § 78 st. 2 zakona br. 129/2000 Zb., o županija (županijska uprava), se broj "10" zamjenjuje brojem "5", riječi "istoj naciji drugoj nego češkoj", se zamjenjuju riječima: "drugoj nego češkoj naciji" i na kraju druge rečenice se točka zamjenjuje točkom i zarezom i tekst se dopunjuje "međutim pripadnici nacionalnih manjina moraju predstavljati najmanje polovinu svih članova upravnog odbora."

DIO PETI

Izmjena zakona o glavnom gradu Pragu

§ 17

U § 78 stav 2 zakona br. 131/2000 Zb. o glavnom gradu Pragu se u prvoj rečenici broj "15" zamjenjuje brojem "5" i na kraju druge rečenice se točka zamjenjuje točkom i zarezom i dodaje se tekst "međutim pripadnici nacionalnih manjina moraju predstavljati najmanje polovinu svih članova upravnog odbora."

DIO ŠESTI

Izmjena zakona o izborima u mjesna tijela

§ 18

U § 31 zakona br. 152/1994 Zb., o izborima u mjesna tijela i o izmjeni i dopuni nekih drugih zakona se dodaje st. 3 koji uključujući bilješku br. 10a) ispod donje linije glasi:

"(3) Naselje koje osnuje odbor za nacionalne manjine prema posebnom zakonu^{10a)}, prema st. 1 i 2 izdaje zakonske odluke i na jezicima odgovarajuće nacionalne manjine.

^{10a)} § 117 st. 3 zakona br. 128/2000 Zb. o naseljima (mjesna uprava), u smislu zakona 273/2001 Zb."

DIO SEDMI

Izmjena zakona o izborima u vijeća županija

§ 19

U § 27 zakona br. 130/2000 Zb. o izborima u županijska tijela uprave te o izmjeni nekih zakona dodaje se st. 3 koji uključujući bilješku br. 18a) ispod donje linije glasi:

"3) U županiji gdje se osnuje odbor za nacionalne manjine prema posebnom zakonu^{18a)}, se prema st. 1 i 2 informacije objavljuju na jeziku odgovarajuće nacionalne manjine.

^{18a)} § 78 st. 2 zakona br. 129/2000 Zb., o županijama (županijska uprava) u smislu zakona br. 273/2001 Zb."

DIO OSMI
STUPANJE NA SNAGU

§ 20

Ovaj zakon stupa na snagu danom njegove objave.

Klaus v.r.
Havel v.r.
u zastupanju Špidla v.r.

-
- 1) Zakon br. 101/2000 Zb. o zaštiti osobnih podataka i izmjeni nekih zakona, prečišćeni tekst.
- 2) Zakon br. 83/1990 Zb. o udruživanju građana, prečišćeni tekst.
Zakon br. 424/1991 Zb. o udruživanju u političke stranke i političke pokrete, prečišćeni tekst.
Zakon br. 220/1999 Zb. tijekom osnovne ili posebne vojne službe i vježbi, te o nekim pravnim odnosima rezervnih vojnika
Zakon br. 221/1999 Zb. o aktivnim vojnicima u smislu zakona br. 135/2000 Zb.
- 3) Zakon br. 128/2000 Zb. o naseljima (mjesna uprava), u smislu zakona br. 273/2001 Zb.
Zakon br. 129/2000 Zb. o županijama (županijska uprava), u smislu zakona br.273/2001 Zb.
Zakon br. 131/2000 Zb. o glavnom gradu Pragu, prečišćeni tekst.
- 4) Zakon br. 301/2000 Zb. o matičnim knjigama, imenima i prezimenima, te o izmjeni određenih zakona.
- 5) Zakon br. 128/2000 Zb., u smislu zakona br. 273/2001 Zb.
- 6) § 18 zakona br. 99/1963 Zb., Građanski sudski poredak, u smislu zakona 30/2000 Zb.
§ 7 zakona br. 335/1991 Zb. o sudovima i sucima.
§ 2 zakona br. 141/1961 Zb. o sudskom krivičnom postupku (krivični poredak), prečišćeni tekst.
§ 33 zakona br. 182/1993 Zb. o ustavnom sudu.
§ 12 zakona br. 563/1991 Zb. o knjigovodstvu.
§ 46a zakona br. 202/1990 Zb. o lutrijama i drugim sličnim igrama, u smislu zakona br. 149/1998 Zb.
§ 3 zakona br. 337/1992 Zb. o prezimima i naknadama, u smislu zakona br. 35/1993 Zb. i zakona br. 255/1994 Zb.
- 7) Zakon br. 152/1994 Zb. o izborima u zastupnička tijela općina, te o izmjeni i dopuni određenih zakona u smislu kasnijih propisa.
Zakon br. 130/2000 Zb. o izborima u zastupnička tijela županija, te o izmjeni određenih zakona, u smislu zakona br. 273/2001 Zb.
Zakon br. 247/1995 Zb., o izborima u Parlament Češke Republike, prečišćeni tekst.
- 8) Zakon br. 76/1978 Zb. o školskim ustanovama, prečišćeni tekst.
Zakon br. 29/1984 Zb., o sistemu osnovnih škola, srednjih škola i viših stručnih škola (školski zakon), prečišćeni tekst.
Zakon br. 564/1990 Zb., o državnoj upravi i samoupravi u prosvjeti, prečišćeni tekst.
- 9) Zakon br. 483/1991 Zb., o Češkoj televiziji, prečišćeni tekst.
Zakon br. 484/1991 Zb., o Češkom radiju, prečišćeni tekst.